

Ամենասիրելոյ և պատուելոյ տեսան տեսան
Մխիթար աստուածաբանուչրեան վարդապետի և Աբբայ Հօր

... գիտենաս, վերապատուելի Հայր, թէ արգէն պատրաստ եմ, և այժմ գնամ ի գոյութայ, վալաքի երկիրն, որ է՝ ի ներքոյ տէրութեանն կայսերին մերոյ վասն միսօճարութեան և հոգաբարձութեան Հայոց ազգին, և ետ ինձ կայսրն որքան բաւական է՝ ապրելոյ և զպատին իմ առաւել ըստացայ քան զառաջինն, և եմ ի ներքոյ ազնուի և պատուական եպիսկոպոսի միոյ, և յոժ յոժ ուրախ եմ: Ձեր հրամանքն միաբանութեամբ աղօթս արարէք վասն իմ անարժանիս, որ եմ միշտ աղօթօղ վասն ձեր, զի ոչ գիտենաք թէ ունիմ ի սրտի իմոյ զիւթ ինչ, այլ եմ և առաւել ևս քան զառաջինն, զի ես ճանաչեմ և զտկարութիւնն իմ և զթշնամիս իմ. կամք տեսան օրհնեալ եղիցի...:

Մնամ պատրաստական տէրութեան ձերում

Վիեննայ 23 Ունիսին
1733

Խոնարհագոյն Նստայ
Բարդողիմէոս վարդապետ
Միսսիօն. Առաքելական

ԽԸ.

Գրուած է Հ. Եղիայի թուղթը Պեղկրատէն: Սակայն այդ գրէն որոշ բան մը չի հասկցուիր կատարուած ծիսին հանդիսավայրին նկատմամբ. ինչ որ կ'երևի՝ Հայոց եկեղեցին է այն:

Պատմուած դէպքը Հ. Եղիայի զոյգ նախորդներուն՝ Ստեփանոսի և Բարդողիմէոսի շրջաններէն մնացած սովորութեանց արդիւնը է անշուշտ: Հոս կը զետեղենք այդ մասը՝ ծիսական սովորութեանց հետաքրքրուողներուն համար:

Գերայարգեցելոյ և Վսեմագունեղի տեսան տեսան
Մխիթարայ աստուածաբանուչրեան վարդապետի և Աբբայ Հօրն մերում

... Նա և յաւուր ուրբաթու խաչեալ ոչ միայն զնեն զխաչելութիւնն, այլ և հանդիսապէս բազմեցուցանեն զսրբազնութիւնն ներ բիրաւոր մոմեղինացն վառեցելոց. իսկ մէք յայնմիկ զիչերին հուպ արշալուսին սկսաք ներ այնքան խառնիխուռն ժողովրդեանն հանդէպ սրբազնութեան ժամ ասել ըստ հայկականի կերպին, և ի «տէր երկնից» ին ոմն ի դպրաց սկսաւ մարել զամենայն մոմեղէնսն, իսկ ես յայնժամ արգելեցի զնա ասելով, թէ այն երկուս մոմն որք են հուպ սրբութեան՝ մնասցեն այնպէս վառեալ, և նա սկսաւ ընդդիմանալ թէ է խաւարումն, և մինչ ետես թէ ոչ եղև այնպէս, ըստ որում ինքն կամէր, իսկոյն ելեալ յեկեղեցւոյն վրդովելով զնաց ի տուն իւր: Եւս և զսոյնս երբէք տեսեալ և լուեալ իցես, թէ ոք ի դպրաց ճիզմէով կամ ճլերն բաց ոտիւք սպասաւորել պատարագին, և մանաւանդ զսոյնս որ բոկ ոտիւք, այսինքն առանց ճիզմէի և բազմի շապիք հագանիլ և ներ այսքան բազմաց ազանց սպասաւորել ի ձայնաւոր պատարագին...:

1733
յունիսի 27 | Պեղկրատ |

Եղիա | Վարդապետ |